

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

m t i A közkeletű híradásért a vezérigazgató felel

1973. december 9.

kk 1. peking ázsiai politikája - taszsz

hb/bz szb ng m o s z k v a , 1973. december 9. /mti/

anatolij kraszikov, a taszsz hírügynökség szemleirője csou en-laj kínai és gough whitlam ausztráliai miniszterelnök közelmúltban lezajlott pekingi találkozásával foglalkozik.

a kommentátor megállapítja: a világ már régóta szemtanuja lehet annak, hogy peking a nato-val kacérkodik, hogy a kínai vezetők a nyugat-európai országok „politikai és katonai egységének összekovácsolását”, sürgetik, hogy a maoisták kinyilvánítják, szükség van az amerikai csapatok európai jelenlétére.

kraszikov rámutat, hogy most ázsiára került sor. a sydney morning star című ausztrál lap a napokban közölte, hogy whitlam ausztráliai miniszterelnök pekingi látogatása idején csou en-laj nyíltan sikraszállt az ázsiai kontinensen való amerikai katonai jelenlét fenntartása mellett, „a kínai miniszterelnök közölte whitlam-mel, hogy az egyesült államoknak nem szabad gyorsan kivonnia fegyveres erőit délkelet-áziából és a csendes-óceán nyugati térségéből,„ - írta a lap, majd hozzáfűzte: a kínai vezető olyan messzire ment, hogy figyelmeztette washingtont arra a „felelősségére,„ amely washingtonra hárulna „az ellenségtől való elhamarkodott elszakadás,„ következményei miatt.

a taszsz kommentátora felteszi a kérdést: de vajon miféle ellenségről van szó? peking jelenlegi vezetőinek erre a kérdésre csupán egyetlen válaszuk van: „az egyesült államok csapatainak a föld e térségéből történő kivonása - hangsúlyozta csou en-laj az ausztráliai miniszterelnök előtt - olyan bizonytalanságot és labilitást hozna létre, amely előnyökhöz juttatná a szovjetuniót.,,

/folyt.köv./

9.35/szb

-1-

Em

kk 1. /peking... 1. folyt./-szb

kraszikov a továbbiakban megállapítja: a pekingi propaganda fáradhatatlanul lépten-nyomon kigyót-békát kiabál a „szuperhatalamk összeesküvésére”, „értve ezen a különböző konkrét területeken való együttműködésről, egyebek között a fegyverkezési hajszáról korlátozásáról kötött szovjet-amerikai megállapodásokat. azokat a megállapodásokat, amelyek megvalósulásában a föld valamennyi állama érdekelt.

a maoisták az eltárolt manővernek szánt, nagy dérrrel-durral folytatott propagandájuk mellett kísérleti léggömböket bocsátanak fel, azt szondázva, milyen talaja van egy olyan katonai paktumnak, amely nemcsak a szovjetunió, hanem más európai és ázsiai, illetve egyéb kontinenseken elterülő államok ellen is irányulna.

ezek az emberek, akiket elvakított a szovjetellenesség és akik önmaguk számára hasznosnak tartanak mindent, amit így vagy úgy, a szovjetunió ellen lehet fordítani, készek fátyolt borítani még arra a tragédiára is, amelyet hosszú éveken keresztül élt át a hős vietnam. „hadd maradjanak az amerikai csapatok ázsiában”, - hangoztatja peking. hogy ezt az indokina népek, thaiföld és más ázsiai államok népei akarják-e, a kínai vezetők számára abszolút semmit sem jelent - mutat rá a ~~taszsz~~ hírmagyarozója, majd befejezésül a következőket írja:

így maguk a maoisták mutatják meg, mit érnek a gyakorlatban azok a biztosítékaik, amelyeket az imperializmus ellen harcoló népek nemzeti felszabadítási mozgalmának adnak. /taszsz/
--

kk 2. kissinger brüsszelben

lb/n m szb ng b r ü s s z e l , 1973. december 9. /mti/

szombaton késő este brüsszelbe érkezett henry kissinger amerikai külügyminiszter, hogy résztvegyen a nato miniszteri tanácsának hétfőn kezdődő kétnapos ülésén. megérkezésekor a repülőtéren előre elkészített nyilatkozatot olvasott fel a tudósítók számára.

/folyt.köv./

9.43/szb

-2-

Sum

kk 2. /kissinger... 1. folyt./-szb

a nato közelgő negyedszázados jubileumára utalva hangoztatta, hogy a mai nyugat-európa lényegesen különbözik az 1949. évtől. „azt a szerepet fogja játszani, amelyre egysége és gazdagsága feljogosítja”, - tette hozzá burkolt célzással az amerikai külügyminiszter. ezután azt bizonygatta, hogy brüsszelben minden kollégáját meg fogja nyugtatni: az észak-atlanti szövetség továbbra is az amerikai külpolitika sarkköve marad. kissinger azonban ehhez a kijelentéséhez is fűzött egy figyelmeztető megjegyzést:

„azt is hangsúlyozni fogom, hogy új meglátásokra van szükség, mert a nato csak így maradhat közös törekvéseink sarkköve.”

kissinger nem tett említést az általa még tavasszal javasolt „új atlanti chartáról”, „amely az egyesült államok és nyugat-európa kiéleződött ellentétei következtében teljesen lekerült a napirendről, és arról sem szólt, hogy bármilyen megoldási javaslatot hozott volna. csupán annyit mondott, hogy washington megkísérelte az új körülmények között átértékelni nyugat-európához fűződő viszonyát, és hogy a párbeszéd azóta is folytatódik.

kissinger vasárnap belga kollégájával, van elstlande-val ebédel, majd külön-külön találkozik patricio portugál és van der stoel holland külügyminiszterrel. európában egyedül portugália és hollandia támogatta teljes mértékben az egyesült államokat a legutóbbi közel-keleti háború idején. /ap, upi/
--

kk 3. r ö v i d h i r e k

lb/nm szb ng

1973. december 9.

b u e n o s a i r e s : embarrablás

argentinában tovább folytatódnak az emberrablások: szombaton a nagy iparváros, cordoba kellős közepén négy ismeretlen személy elrabolta oscar lavezzari gyárigazgatót. ugyancsak szombaton victor samuelsonnak, az esso amerikai olajvállalat argentinai részlegének igazgatójának elrabolói a sajtó útján bejelentették, hogy „bírósgí tárgyalást”, rendeznek az igazgató ügyében. nem említették viszont, hogy mivel vádolják, és hogy kérnek-e érte váltságdíjat. /ap, reuter/

/folyt.köv./

10.03/szb

-3-

Sum

kk 3. /rövid... 1. folyt./-szb

p á r i z s : mobutu

háromnapos magánlátogatásra szombaton párizsba érkezett mobutu zairei elnök. mobutu kedden továbbutazik hivatalos látogatásra londonba. /reuter/

L o n d o n : szakszervezeti felhívás

a legnagyobb létszámú angol szakszervezet - a szállítómunkásoké - szombaton azt követelte, hogy az ország rendkívül súlyos gazdasági helyzetére való tekintettel hívják össze a szakszervezetek rendkívüli országos kongresszusát. Jack Jones, a szállítómunkások szakszervezetének főtitkára a felhívást indokolva rámutatott: az árak meredeken emelkednek és ennek megfelelően csökken a dolgozók vásárlóereje. a kormánytól követelni kell az árak befagyasztását, a nyugdíjak jelentős emelését és az ipari viszonyok hírhedt törvényének eltörlését. /taszsz/

a t h é n : előléptetések

a görög katonai junta szombaton 26 főtisztet vezérőrnaggyá léptetett elő. velük töltötték fel a tábormoki karban keletkezett hiányt, amely azáltal keletkezett, hogy az új pucsiszták - uralmuk megszilárdítása végett - menesztették a tábormokok felét. /reuter/

r i o d e j a n e i r o : közúti szerencsétlenség

pernambuco brazil szövetségi államban egy kanyargós országúton összeütközött egy munkásokkal megrakott teherautó és egy benzinszállító tartálykocsi. a szerencsétlenség következtében 12 munkás szörnyethalt, 26-an pedig súlyosan megsebesültek. /dpa/

k a s i m a : „amatőr”, „ejtőernyősök

Kasima japán városban három iskoláslány meggondolatlan „ejtőernyős”, ugrásra vállalkozott: közönséges esernyőt tartva a fejük fölé, kiugrottak iskolájuk második emeletéről. az egyik kislány azóta sem nyerte vissza az eszméletét, de a másik kettő is súlyos zúzódásokat és töréseket szenvedett. /ap/

/folyt.köv./

10.10/szb

-4-

Sum

kk 3. /rövid... 2. folyt./-szb

r ó m a : szerencsés ugrás

Rómában egy hároméves kislány afölötti bánatában, hogy léggömbje kipukkadt, bezárkózott a fürdőszobába, és miközben szülei kétségbeesetten dörömböltek az ajtón, levetette magát a hat méter magasan levő ablakból. zuhanás közben - szerencséjére - beleakadt egy ruhaszáritó kötélbe, majd irányt változtatott egy kiugró párkányon és mielőtt földet ért volna, egy arra járó asszony elkapta. így semmi baja sem történt. /reuter/

--

kk 4. izrael

lb/nm szb ng new york, tel aviv, 1973. december 9. /mti/

dajan izraeli hadügyminiszter new york-ban elhangzott beszédében kijelentette, hogy izrael a genfi béketárgyalásokon a területi rendezés során „igazán csak a leglényegesebb minimumhoz fog ragaszkodni”, részletekbe azonban nem bocsátkozott. a zsidó állam anyagi támogatására rendezett 3000 személyes vacsorán dajan nem győzte hangoztatni kormánya békeszándékát és tárgyalókészségét, bizonygatva, hogy „elégük megünn, tovább, mint féluton”, izrael területi elképzeléseiről viszont még homályosan sem nyilatkozott, csupán annyit mondott, hogy készek kivonulni „a sinai-félsziget egyes részeiről és más helyekről”, ugyanakkor jelezte, hogy országa a ~~terület~~ terület bizonyos részeit mindenképpen meg akarja tartani és azokért kész újabb fegyveres összecsapást is vállalni arab szomszédaival.

x x x

az izraeli közvéleményt megrázkódtatásként érte a hír, hogy az októberi háború izraeli halottainak száma nem az eredetileg jelzett 1854, hanem 2412. a katonai hatóságok a tüzszünet óta megtaláltak elesettek, a sebesülésükbe belehaltak és a harc közben eltűntek váratlanul nagy számával magyarázták az új veszteséglistát.

egy tel aviv-i katonai közlemény szerint szombaton rövid tüzéségi párbaj volt a szuezi-csatorna térségében és ennek során tíz izraeli katona megsebesült. /ap, upi, reuter/

--

11.02/szb

-5-

Sum

kk 5. nixon

fe szb ng w a s h i n g t o n, 1973. december 9. /mt1/

nixon elnök szombaton nyilvánosságra hozta az anyagi helyzetével - jövedelmével, kiadásaival, birtokaival - kapcsolatos dokumentumokat, okmányokat. a példa nélkül álló lépést az elnök azzal indokolta, hogy fontosabb számára az amerikai népnek a mindenkori elnök tisztességébe vetett bizalma, mint saját pénzügyi helyzete magánjellegének biztosítása. nixon az adatok nyilvánosságra hozásával tisztázni kívánja magát a korrupciós vádak és találgatások alól, nehogy ezek is súlyosbítsák a watergate-ügy miatt amúgy is nehéz helyzetét.

a nyilvánosságra hozott dokumentumok tanúsága szerint nixon vagyona hivatalba lépése óta megháromszorozódott és jelenleg 988 522 dollarra rug. ellenfelei többek között azt hányták a szemére, hogy túlságosan alacsony jövedelmi adót fizetett, továbbá, hogy kaliforniai és floridai birtokát a választási, illetve a kormányalaptól finanszírozta.

az elnök közölte, hogy a birtokok vásárlásában milliomos barátai segítettek, ami pedig a jövedelemadó csökkentésére irányuló állítólag méltánytalan kérelmét illeti, felkéri a kongresszus adóügyi vegyesbizottságát, hogy döntsön az ügyben.

a dokumentumokat és az elnök^{ke}, valamint a fehér háznak azokkal kapcsolatos nyilatkozatát eljuttatták a törvényhozás tagjaihoz, valamint a sajtóhoz is. /reuter, afp, upi, ap/

--

kk 6. tanácsválasztások Lengyelországban

már szb ntg v a r s ó, 1973. december 9. /mt1/

Lengyelországban ma /vasárnap/ helyi tanácsválasztásokat tartanak. a szavazás reggel 6 órakor országsszerte megkezdődött.

a több mint 23 millió szavazásra jogosult állampolgár ezúttal 135.424 küldöttet választ meg a különböző szintű tanácsokba. a jelöltek száma azonban megközelíti a 200 ezret és közülük a legtöbb szavazatot szerzők kerülnek az újjáválasztott helyhatósági szervekbe.

/folyt.köv./

11.27/szb

-6-

sem

k 6. /tanácsválasztások... 1. folyt./-szb

a tanácsválasztással egyben érvénybe lép az új közigazgatási törvény. ennek értelmében a faluközpontokat nagyközségekké vonják össze. a képviselői szerveket különválasztják a tanács-adminisztrációtól. a különböző szintű tanácsok elnöki tisztére - társadalmi tisztségviselőként - a lemp azonos szintű pártbizottságának első titkárát javasolják. a vajdasági és a járási hivatalok vezetőit viszont a jövőben a miniszterelnök nevezi ki.

--

kk 7. egyiptom - diplomácia

lb/nm szb ng n e w y o r k , k a i r ó, 1973. december 9. /mt1/

ahmed abdel-magid, egyiptom ensz-fődelegátusa szombaton több mint egyórás tanácskozást folytatott kurt waldheim főtitkárral a közel-keleti válságról és különösen a genfi békekonferencia előkészületeiről. az egyiptomi diplomata később megerősítette azokat a híreket, hogy a biztonsági tanács nyolc el nem kötelezett tagja határozati javaslaton dolgozik, amely kimondaná, hogy waldheim elnököljön a december 18-án kezdődő értekezleten.

az egyiptomi parlament szombaton este háromórás zárt ülést tartott, amelyen ahmed iszmail hadügyminiszter tartott beszámolót a katonai helyzetről és elemezte az októberi háborút. az ülés után kiadott nyilatkozat leszögezi, hogy egyiptom ragaszkodik megszállt területei felszabadításához és a közel-keleti ensz-határozatok végrehajtásához.

iszmail fahmi külügyminiszter szombaton 24 órán belül másodszor fogadta vlagyimir vinogradovot, a szovjetunió nagykövetét és hermann eiltset, az amerikai misszió vezetőjét. a két diplomata kérdésére létrejött találkozón - kairói politikai körök szerint - a genfi békekonferenciával összefüggő kérdéseket vitatták meg. a kairói al ahram értesülése szerint fahmi egyebek között az egyiptomi kormánynak azt a véleményét is kifejtette, hogy a palesztinai felszabadítási szervezetet is meg kell hívni az értekezletre.

/folyt.köv./

11.35/szb

-7-

sem

kk 7. /egyiptom -... 1. folyt./-szb

ugyancsak az al ahram számolt be arról, hogy silasvbu tábornok, az ensz békefenntartó erők parancsnoka pénteken újságírók előtt kijelentette: az ensz-csapatok nem tudják megfelelően ellátni feladatukat, amíg az egyiptomi és az izraeli haderő szétválasztása meg nem történik. az ensz-erők jelenleg elég nehéz körülmények között, aknamezőkkel teletüzdelte terepen, az ellenséges hadseregek közvetlen közelségében látják el feladatukat. /upi, afp, reuter/

a szerkesztőségek tájékoztatására!

az al ahram értesülése szerint egyiptom közölte az egyesült államokkal és a szoyjetunióval, hogy a következő feltételek mellett hajlandó résztvenni a genfi értekezleten:

1/ a biztonsági tanács hívja meg az összes érdekelt országokat, jelölje meg a konferencia célját és várható eredményét - a bt-határozatok végrehajtását.

2/ az ensz főtitkára legyen jelen az első üléseken, majd megbízottjával képviseltesse magát mindvégig a konferencián, amelynek a világszervezet égisze alatt kell lefolynia.

3/ egyiptom szükségesnek tartja, hogy rajta kívül izrael, sziria és jordánia is részt vegyen az értekezleten, a palesztinai felszabadítási szervezetet pedig a második szakaszra hívják meg. jelenleg puhatolozások folynak libanon részvételéről. /reuter, afp/

--

kk 8. zsvkov - rabotnicseszko delo

ai bh ng s z ó f i a , 1973. december 9. /mti/

a december harmadika és hetedike közötti napok, a todor zsvkov vezette bolgár párt- és kormányküldöttség magyarországi látogatásának öt napja, a hagyományos és megbonthatatlan magyar-bolgár barátság ünnepei voltak - írja vasárnapi vezércikkében a szófia rabotnicseszko delo, majd megállapítja:

/folyt. köv./

11.45 bh

Sun

- 8 -

kk 8. /zsvkov ... folyt./ bh

a magyarországi tárgyalások és találkozók ismételtén rámutattak a két nép forradalmi, alkotó egységére, a két marxista-leninista párt véleményének azonosságára a kétoldalú kapcsolatok és a nemzetközi helyzet alakulásának valamennyi kérdésében. a tárgyalásokat a testvéri barátság, az egyetértés légköre és mindenekelőtt tárgyyszerűség és őszinteség jellemezte.

a két szocialista testvérország együttműködése szüntelenül és dinamikusan erősödik. a budapesti tárgyalások most további lehetőségeket tártak fel e folyamat elmélyítésére. különös hangsúly esett az integrációs folyamatok meggyorsítására a gépipar, az elektrotechnika, a kohászat, a vegyipar, a tudományos és műszaki együttműködés területén.

ami a nemzetközi élet kérdéseit illeti, a két ország vezetői megállapíthatták, hogy a nemzetközi légkör javulása tartósan ígérkezik, mind szélesebb teret nyer a különböző társadalmi rendszerű országok békés egymás mellett élésre való törekvése. mindebben kivételes szerepe van a varsói szerződés szervezetében és a kgst-ben tömörült szocialista országok összehangolt és következetes politikájának.

mint a legrégebb európai államokhoz tartozó országok, magyarország és bulgária rendkívül érdekeltek a kontinensen a feszültség enyhítésében, a kölcsönösen előnyös és egyenrangú együttműködés erősítésében. ennek érdekében a két ország pártja és kormánya leszögezi, hogy a jövőben is folytatják aktív békepolitikájukat, hozzájárulva ezzel a feszültség enyhülésének tartóssá tételéhez.

a rabotnicseszko delo emlékeztet arra, hogy az enyhülésnek megvannak az ellenségei is: a barrikád tulsó oldalán állnak a kínai népköztársaság vezetői, együtt a reakció, az imperializmus és a háboru erőivel. a pekingi vezetők komoly nehézségeket okoznak nacionalista nézeteikkel, nagyhatalmi sovinizmusukkal, szovjetellenességgükkel.

a bkp központi lapja befejezésül leszögezi, hogy a bolgár kommunisták és az ország minden dolgozója üdvözli a todor zsvkov vezette küldöttség magyarországi látogatásának eredményeit, amelyek nemcsak a kétoldalú együttműködés további fejlődését mozdítják elő, hanem a szocialista közösség egységének erősítése révén hozzájárulnak a béke és szocializmus erői világméretű harcának erősödéséhez is.

11.50 bh

Sun

- 9 -

kk 9. közel-keleti hírek

lb nm bh ng

1973. december 9./mt1/

b e i r u t

a palesztinai ellenállási szervezetek néhány napja visszautasították a jordániai kormány egyezkedési ajánlatát, miután tudomásukra jutott, hogy ammanban újabb utasításokat adtak a palesztin gerillák beszivárgásának megakadályozására. a wafa palesztin hírügynökség jelentése szerint amman különmegbízottat küldött beirutba, a és általa a következő ajánlatot tette a gerilláknak: hajlandó azonnali hatállyal átalakítani a kormányt és bevenni a palesztinaiak képviselőit is. az új kormány nevezné ki a genfi béketárgyaláson résztvevő küldöttséget, amelyben helyet foglalna és vétőjoggal rendelkezne a palesztinai felszabadítási szervezet egy képviselője is. végül a pfsz és jordánia összehangolná taktikáját a tárgyalásokra. a wafa jelentése szerint a mozgalom vezetői még megvitálni sem voltak hajlandók az ajánlatot, hanem kereken elutasították. indoklásul utaltak arra, hogy a háború idején huszsein király nem volt hajlandó párbeszédet kezdeni velük, jelenleg pedig mindent elkövet, hogy a palesztinai harcosok ne léphessenek jordánia földjére./reuter, afp, upi/

r a b a t

11. hasszán marokkói király szombaton rádióbeszédben jelentette be, hogy az ország háborús kiadásainak fedezésére átlagosan 3 százalékos áremelést hajtanak végre. drágább lesz egyebek között a benzin, az olaj, a cukor és több gabonaféle is. az áremelések ellensúlyozására a király bizonyos bér-emeléseket is kilátásba helyezett. az októberi háborúban való marokkói fegyveres részvétel 800 millió dirhamba /körülbelül 870 millió francia frank / került az országnak, a megfelelő készlet fenntartása végett pedig 600 dirhammal kellett kiegészíteni a költségvetést./afp/

a szerkesztőségek tájékoztatására!

n e w y o r k

izrael az ENSZ főtitkárához intézett levélben azzal vádolta meg a szíriai, marokkói és iraki csapatokat, hogy legkevesebb 42 izraeli hadifoglyot meggyilkoltak. izrael kérte a főtitkárt, hogy a panaszt hivatalos ENSZ-dokumentumként körözzék, és követelte, hogy a szíriai kormány, valamint a nemzetközi vöröskereszt indítson vizsgálatot az ügyben./ap/

C.-.

- 10 -

12.00 bh

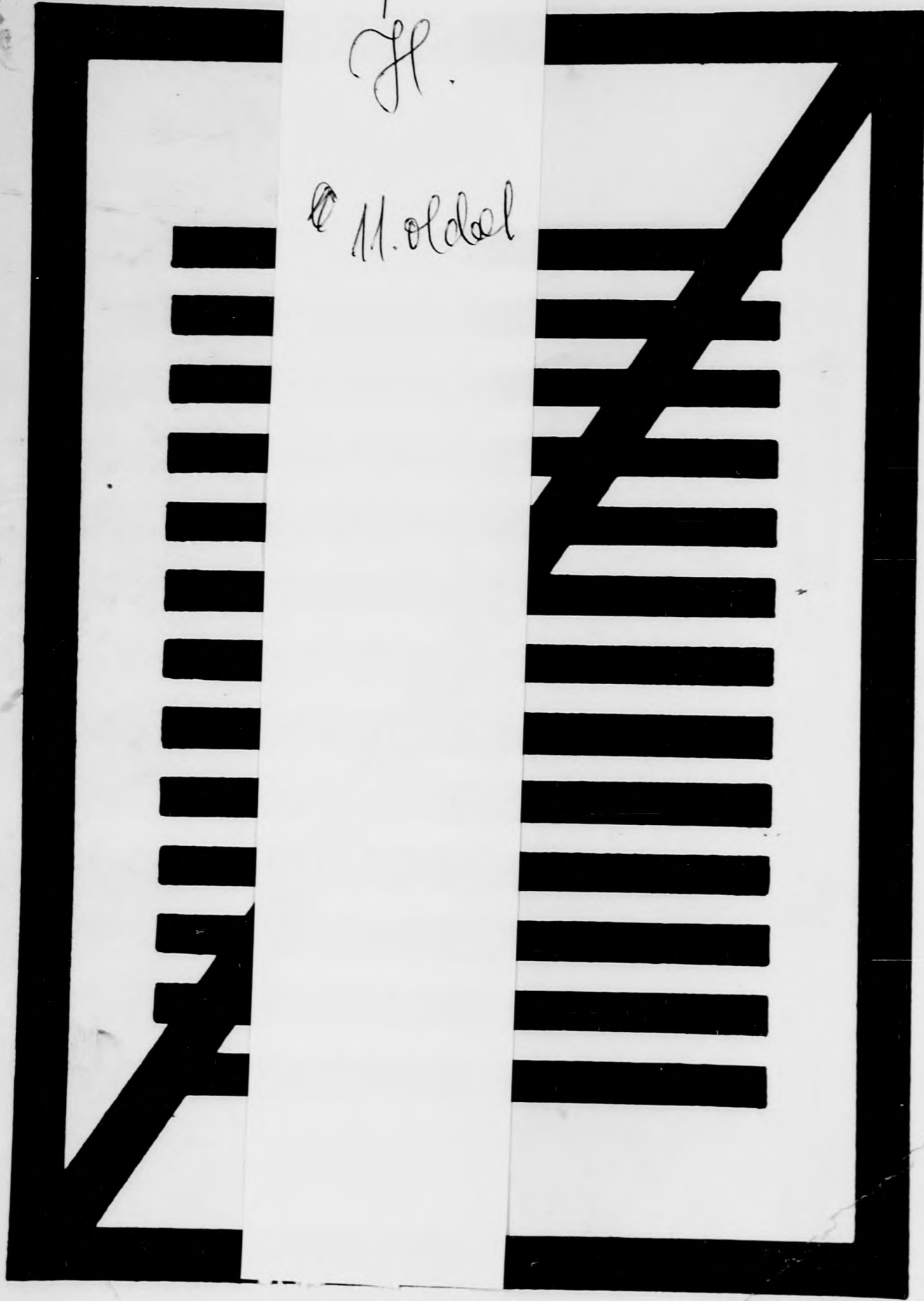
Sam

F.
H.

11. oldal

F.
H.

M. Oldal

kk 10. /strougal... 1. folyt./-szb

a dpa tudósítója megkérdezte a csehszlovák kormányfőt, hogy várható-e a német nemzetiségű csehszlovák állampolgárok nagyobb méretű áttelepülése az nszk-ba?

- köztudott, hogy a családegyesítés és a csehszlovák állampolgárságu németek áttelepülése az nszk-ba soha sem jelentett nagyobb problémát közöttünk. az áttelepülési kérelmeket a jövőben is a csehszlovák törvények értelmében, kedvezően fogjuk elbírálni.

a kétoldalu idegenforgalom fejlesztésére vonatkozólag a válasz így hangzott: a kölcsönös turistaforgalom bővülni fog, hiszen szomszédok vagyunk. ennél fogva nagy figyelmet szentelünk a turisztika fejlesztéséhez szükséges anyagi feltételek megteremtésére.

a csehszlovák kormányfő elmondotta, hogy a német szövetségi köztársaság prágai nagykövetségének leendő épületén gyors ütemben folynak a nyugatnémet fél igényének megfelelő átalakítások és tatarozások. a munka a nyugatnémet fél számára megfelelő időpontig befejeződik.

a tudósítónak arra az érdeklődésére, hogy ki képviseli majd csehszlovákiát nagykövetségként a német szövetségi köztársaságban, lubomir strougal így válaszolt: - konkrétan még nem vitattuk meg a kérdést. /ctk/

--

kk 11. vietnam

fe bh ng saigon, 1973. december 9./mti/

saigon vasárnap beismerte, hogy csapatai visszavonulásra kényszerültek a dél-vietnami kien duc járási székhelyről. a rezsim pénteken még azt jelentette, hogy csapatai elfoglalták a várost, később azonban beismerte, hogy ,, vannak még ellenállási gócok,,.

ugyancsak saigoni jelentés szerint az elmúlt 24 órában csökkent a katonai akciók száma ./reuter, ap/

--

- 12 -

11.15 bh

Em

kk 12. chile

fe bh ng

1973. december 9./mti/

Los angeles

Szombaton Los angelesbe érkezett hortensia allende asszony, a meggyilkolt chilei elnök özvegye.

„ az ország koncentrációs tábor lett, a sajtószabadságot és az emberi jogokat lábbal tapossák, az allende-kormány híveit üldözik, kínozzák,, - jelentette ki megérkezésekor allende asszony.

az özvegy egyúttal bírálta az amerikai hírszolgálatot amiatt, hogy elhallgatja a chilei fejleményeket.

allende asszony látogatóköru ton tartózkodik az egyesült államokban./ap/

b o n n

a nyugatnémet fémipari dolgozók kétmillió tagot számláló szakszervezete határozatban tiltakozott a chilei katonai junta véres önkénye ellen. egyúttal felhívta a bundestagot, követelje a szövetségi kormánytól a juntának nyújtott mindennemű segítség azonnali beszünetését./taszsz/

s a n t i a g o

rolando calderon, az allende-kormány egykori földművelésügyi minisztere a santiago-i svéd nagykövetségen tartózkodik - jelentették be hivatalosan a chilei fővárosban. a katonai rezsim megtagadta tőle a kiutazási engedélyt. a svéd nagykövetségen jelenleg 35 menekült tartózkodik, köztük allende elnök magántitkárnője, miriam contrares bell asszony is, aki a junta feketelistáján az első 10 személy közt szerepel. /reuter/

--

kk 13. heath-rumor

lb nm bh ng

London, 1973. december 9./mti/

edward heath angol és mariano rumor olasz miniszterelnök szombaton délután több mint három órán át tanácskozott egymással a brit kormányfő chequers-i rezidenciáján. egy angol szóvivő igen hasznosnak nevezte az eszmecserét, amely nagyrészt a közöspiaci országok küszöbönálló koppenhágai csúcserőkeztele elé kerülő problémákról folyt.

rumor este résztvett heath diszvacsoráján, amelyen megjelent lord carrington hadügyminiszter és john davies, az európai ügyek minisztere is.

a két kormányfő vasárnap is találkozik, és rumor este utazik haza róma-ba./reuter, afp/

--

- 13 -

12.25 bh

Em

kk.aaaatö v i d h i r e k

lb/nm szb ng

1973. december 9. /mt1/

d j a k a r t a : ítélet

Indonéziában folytatódik a kommunisták üldözése. észak-szumatrán egy bíróság életfogytiglani börtönbüntetésre ítélte az indonéz kommunista párt két helyi vezetőjét. azzal vádolták őket, hogy résztvettek az 1965-ös hatalomátvételi kísérletben. jaman karokaso és mangara szilaban megfellebbezhetik az ítéletet./ap/

n e w y o r k : banglades

kurt waldheim ensz-főtítkárnak a világszervezet elé terjesztett jelentése szerint az elmúlt két évben a világ országai 1,3 milliárd dollár segélyben részesítették bangladest. az ensz történetében ez volt a legnagyobb méretű segélyakció. /ap/

m o s z k v a : hideg

vasárnapra virradó éjjel beköszöntött az igazi orosz tél moszkvában. a hőmérő higanoszála mínusz 30 fokra süllyedt, de a kemény fagy sem okozott fennakadásokat a tömegközlekedésben, mivel friss hó napok óta nem hullott. vasárnap délelőtt a szovjet főváros lakói silécekkel és szánkókkal felszerelve, ezrével indultak sportolni a környező dombokra. a lett köztársaságban száz év óta nem tapasztalt erősségű hóviharak tombolnak. a krim-félszigeten ezzel szemben nap közben még mindig nyolc fok meleg van. /adn/

n á g a : kábitószer

az amszterdami schiphol repülőtéren a vámtisztviselők 80 kiló kábitószerrel foglaltak le négy csempészt, akik futball-labdákban rejtették el a kábitószerrel, letartóztatták. /taszsz/

a t h é n : érsek

hieronimosz érsek, a görög ortodox egyház primása vasárnapi szentbeszédében bejelentette, hogy lemond. döntését azzal indokolta, hogy egyházi és politikai körök részéről rengeteg támadás érte. az egyházon belül - mondotta - azért indítottak ellene hadjáratot, mert meg akarta tisztítani az egyházat a karrieristáktól és az anyagiakat hajszolóktól. /reuter, afp/

13.08/szb

-14-

Sm

kk 15. nszep - küldöttgyűlések

fe szb ng b e r l i n, 1973. december 9. /mt1/

az ndk-ban országszerte küldöttgyűléseket tartanak a közelgő pártválasztások alkalmából.

a szombati nap folyamán az nszep politikai bizottságának 11 tagja, illetve póttagja vett részt a demokratikus németország különböző üzemeiben, gyáraiban tartott gyűléseken.

a dessauai vagongyárban tartott gyűlésen willi stoph, a politikai bizottság tagja, az államtanács elnöke is felszólalt. beszédében méltatta az imperialistaellenes harc sikereit, majd rámutatott, hogy az európai enyhülés a szovjetunió köré tömörült szocialista közösség békepolitikájának köszönhető. a szocializmus növekvő ereje kedvezően hat a béke megszilárdulására, a kedvező külső körülmények pedig biztos garanciát jelentenek a szocialista építési sikere szempontjából - állapította meg willi stoph.

a választógyűléseken kifejezést nyertek a szocialista országoknak a gazdasági integrációra irányuló közös törekvései. a szovjet, magyar, lengyel és csehszlovák közreműködéssel épülő északi atomerőmű küldöttgyűlésén például szovjet vendégek is megjelentek. /adn/

--

kk 16. szvsz - emberi jogok deklarációja

hr/ir szb ng m o s z k v a , 1973. december 9. /mt1/

az emberi jogok deklarációja kihirdetésének 25. évfordulója alkalmából a szakszervezeti világszövetség a moszkvai trud vasárnapi számában nyilvánosságra hozott nyilatkozatában megelégedéssel állapítja meg, hogy a deklarációban meghirdetett elvek megvalósítása terén jelentős eredmények születtek.

a nyilatkozat a többi között rámutat: az imperializmus legreakciósabb erői szerte a világon visszavonulásra kényszerültek. a dolgozókat és a szakszervezeteket érintő széles területeken, nevezetesen a szakszervezeti jogok területén, bizonyos előrehaladás történt annak a hosszú és szíves küzdelemnek az eredményeként, amelyet a szakszervezeti világszövetség szakadatlanul támogat.

/folyt.köv./

14.07/szb

-15-

Sm

kk 16. /szvsz -.... 1. folyt./-szb

ugyanakkor - 25 esztendő elteltével is - a tőkés világban még mindig munkanélküliség van, még mindig nyomor és tudatlanság uralkodik. folytatódnak a gyarmati harcok afrika földjén, míg spanyolországban, portugáliában, görögországban, továbbá brazilban és más latin-amerikai országban fasiszta diktatura van. a legutóbbi chilei események is azt igazolják, hogy a belső fasiszta reakció és az imperializmus mindenre képes uralma megőrzése érdekében.

a viii. szakszervezeti világkongresszuson megvizsgálták a társadalmi, a gazdasági és a politikai fejlődés problémáit és a résztvevők egyöntetűen helyeselték azokat a követeléseket, amelyeket a szakszervezeti jogok chartája fejt ki. a szakszervezeti világszövetség e fontos okmány megvalósítására mozgósítja a szakszervezeti erőket, és továbbra is támogatja az emberi jogok teljes megvalósításáért, a polgári, a politikai, a gazdasági és a kulturális jogokról szóló nemzetközi megállapodások valamennyi állam által történő ratifikálásáért folyó küzdelmet. /taszsz/

--

kk 17. bangladesi kp - véget ért a kongresszus

ht/ir szb ng d a c c a , 1973. december 9. /mti/

a bangladesi kommunista párt 11. kongresszusa vasárnap befejezte munkáját.

a kongresszusnak közel-keleti helyzettel foglalkozó határozata kimondja, hogy a párt jogosnak tartja az arab népek harcát és követeli, hogy az agresszor hajtsa végre az ensz ez év október 22-i határozatát, valamint a 242-es számú ensz-határozatot, amely az izrael által megszállt arab területek kiűritését és a palesztinai arabok törvényes jogainak helyreállítását írja elő. a határozat rámutat, hogy az arab államok az utóbbi időben jelentős eredményeket értek el egységük és védelmi képességük megszilárdítása terén.

a chilei helyzettel foglalkozó határozat megállapítja, hogy chileben az imperializmus által támogatott reakciós katonai államcsinnyel megdöntötték a törvényes allende-kormányt és bevezették a fehér-terrort. banglades a szocialista országokkal és más demokratikus államokkal együtt elítéli a chilei ellenforradalmi fordulatot. a bangladesi kommunista párt erőiesen tiltakozik a chilei junta törvényellenes cselekedetei ellen és követeli Luis Corvalánnak, a chilei kp főtitkárának azonnali szabadonbocsátását. /taszsz/

--

14.15/szb

-16-

Sen

kk 18. olaj

fe bh ng

1973. december 9./mti/

k u v a i t

a kőolajexportáló arab országok szervezetének /oapec/ miniszteri tanácsulása után kiadott közlemény szerint az arab országok januártól kezdve a decemberihez képest öt százalékkal csökkentik az olajtermelést. a csökkentés - hollandia kivételével - nem érinti majd a közös piac tagállamait. a közlemény kimondja, hogy az egyesült államokkal szemben elrendelt olajembargót akkor oldják fel, ha megállapodás születik az izraeli csapatoknak az 1967 óta megszállt arab területekről korlátozott időn belül történő kivonásáról és a megállapodást izrael aláírja, az egyesült államok pedig szavatolja végrehajtását.

al-atiqqi, a vendéglátó kuvait pénzügy- és olajipariügyi minisztere közölte: a miniszterek tanácsa valószínűleg még december vége előtt újabb értekezletet tart, hogy meghallgassa abdesszalam algériai ipar- és energiaügyi és al-jamani szaudi olajipari miniszter jelentését a nyugat-európában és az egyesült államokban tett látogatókörtújáról. az oapec két küldöttje pillanatnyilag washingtonban tartózkodik. /ap, reuter, afp/

h á g a

a holland kormány szombaton törvénytervezetet terjesztett a parlament elé és különleges felhatalmazást kért benne az energiaválság gazdasági hatásainak leküzdésére. a törvénytervezet, amelynek elfogadását még karácsony előttre kéri a parlamenttől, felhatalmazná a kormányt az árak, a bérek és a jövedelmek ellenőrzésére.

joop den uyl miniszterelnök szerint a kormány közbelépése nélkül a holland ipari termelés 10 százalékkal fog csökkeni, a munkanélküliek száma pedig háromszorosára emelkedik. /reuter, taszsz, ap, upi/

--

kk 19. kambodzsa - nemzetközi értekezlet

fe bh ng p á r i z s , 1973. december 9./mti/

befejeződött a kambodzsáról párizsban megtartott, kétnapos nemzetközi értekezlet. a résztvevők elhatározták, hogy jövő év márciusának második felében megrendezik a kambodzsai királyi nemzeti egység-kormányral való szolidaritás nemzetközi akcióhatását.

/folyt. köv./

15.00 bh

- 17 -

Sen

kk 19. /kambodzsa ... folyt./ bh

az értekezleten ünnepélyes nyilatkozatot fogadtak el a szihanuk kormánnyal való szolidaritásról és a kambodzsai hazafiak harcának támogatásáról intézkedő ajánlásokat hagytak jóvá.

a nyilatkozat az egyesült államokat teszi felelőssé a kambodzsai háború folytatódásáért és követeli

- az usa, valamint saigoni és thaiföldi szövetségesei beavatkozásának azonnali, teljes és feltétel nélküli beszüntetését;

- a phnom penh-i rendszer támogatásának és a neki nyújtott segítségnek azonnali beszüntetését;

- a királyi nemzeti egységkormánynak mint kambodzsa egyedüli törvényes kormányának jogi elismerését és végül

- a kambodzsai nép alapvető nemzeti jogainak elismerését, hogy szabadon, külföldi beavatkozás nélkül dönthessen sorsáról.

a határozat felszólítja az értekezleten összes szervezeteket, alakítsanak otthon bizottságokat a királyi nemzeti egységkormány támogatására és pénzügyi megsegítésére./afp/

képviselt

--

kk 20. chile - bombamerénylet

ht 1r bh ng h a v a n n a , 1973. december 9./mt1/

a chilei katonai junta pártfogását élvező fasiszta elemek egy csoportja szombaton támadást intézett az ellen a két épület ellen, amelyben egykor a szovjet nagykövetség és a szovjet kereskedelmi kirendeltség székel.

g.j. malik, az indiai köztársaság santiago-i nagykövete sajtóértekezleten elmondotta, hogy szombaton hajnalban fegyveres fasiszta huligánok törtek be a volt szovjet kereskedelmi kirendeltség épületébe és ott gyújtóbombát robbantottak. a robbanást követő tűz nagy pusztításokat okozott. a támadók gyújtóbombát hajítottak arra az épületre is, amelyben valamikor a szovjet nagykövetség székel.

a szovjet-chilei diplomáciai kapcsolatok szünetelése óta a két épület india santiago-i nagykövetségének védelme alatt áll./taszsz/

--

- 18 -

15.10 bh

Sau

kk 21. r ö v i d h i r e k

pl/uj szb bs

1973. december 9. /mt1/

s a n t i a g o : edelstam

harald edelstam, svédország santiago-i nagykövete, akit a fasiszta katonai junta „persona non grata”-nak nyilvánított, vasárnap elhagyta chilét. mint ismeretes, a svéd nagykövet a szeptemberi katonai puccs óta több ízben segítette a meggyilkolt salvador allende híveit. /reuter/

u j d e l h i : husák

india-ba tett hivatalos látogatásának befejeztével vasárnap bombayból hazautazott gustáv husák, csehszlovákia kommunista pártja központi bizottságának főtitkára, a csehszlovák nemzeti front központi bizottságának elnöke. /taszsz/

p e k i n g : csou en-laj

csou en-laj kínai miniszterelnök vasárnap tárgyalásokat folytatott a pekingben tartózkodó birendra bir bikram sah deva nepáli királlyal. /uj kina/

r ó m a : sztrájk

az egyik legnagyobb közép-olaszországi postahivatal, a római vasúti postahivatal alkalmazottai szombaton este 48 óra sztrájkba léptek, tiltakozásul 12 társuk elbocsátása miatt. /dpa/

o t t a w a : bizottság

december 6 - 8 között ottawában megtartotta második ülését a szovjet-kanadai tudományos és műszaki együttműködési vegyes bizottság. az ülésen kidolgozták és aláírták a két ország közötti 1974-75-re szóló tudományos, kulturális és oktatási csere programját. /taszsz/

--

16.45/szb

-19-

Sau

kk 22. bangladesi kp - határozat /Lásd: kk 17./

pn szb bs d a c c a , 1973. december 9. /mti/

az ázsiai kollektív biztonsági rendszer létrehozása mellett szállt sikra a bangladesi kommunista párt 11. kongresszusa. határozatában a kongresszus üdvözli az szkp-nek és személy szerint leonyid brezsnyevnek ezirányu erőfeszítéseit.

- függetlenségét fegyveres harcban kivívott köztársaságunk a gazdasági és a társadalmi elmaradottság leküzdésére törekszik, ehhez pedig - akárcsak más országoknak - békére van szüksége. csak is a béke biztosíthatja a gazdasági fejlődést és haladást. érdekeltek vagyunk abban, hogy a szubkontinensünkön, az egész ázsiában békés helyzet alakuljon ki - hangoztatja a határozat. az ázsiai kollektív biztonsági rendszer megteremtése óriási mértékben elősegítené a béke megszilárdítását az ázsiai kontinensen, ezért a bangladesi kommunista párt - az ország érdekeit szem előtt tartva - aktív, széleskörű tevékenységet szándékozik kifejteni az ázsiai kollektív biztonsági rendszer létrehozásának előmozdítására.

egy másik - egyhangulag jóváhagyott politikai határozatban - a pártkongresszus a szocialista társadalom építésében jelölte meg a párt céljait. a határozat leszögezi, hogy a jelenlegi szakaszban a párt előtt a következő fő feladatok állnak: a forradalom nemzeti-demokratikus szakaszának véghezvitele, a szovjetunióval és Indiával való baráti kapcsolatok fejlesztése. a párt célja a szocializmus, de minthogy felépítése hosszantartó, adott társadalmi-gazdasági előfeltételeket megkövetelő folyamat, ezért a kommunista párt fellép a bangladesi kormány által kidolgozott haladó program megvalósításáért.

az ország előtt álló számtalan szociális és gazdasági jellegű feladat megoldásában banglades népének fokozottan ébernek kell lennie az imperialisták és a maoisták manővereivel szemben. az utóbbiak segítve és buzdítva az országon belül aknamunkát folytató különböző csoportok tevékenységét, veszélyeztetik a belpolitikai stabilitást. önző céljai miatt a pekingi vezetés érdekeit a bizalmatlanság és feszültség megteremtésében a dél-ázsiai szubkontinensen. a maoisták a legreakciósabb erők cinkostársaiként lépnek fel. banglades népe azonban tudatában van az ország sorsáért reá háruló felelősségének és nem engedi meg a fennálló rend megdöntését.

/folyt.köv./

16...55/szb

Jim

-20-

kk 22. /a bangladesi... 1. folyt./-szb

döntő szakaszba jutott a haladó és a reakciós erők küzdelme. a függetlenség megszilárdítása és a bangladesi kormány haladó intézkedéseinek végrehajtása szolgál reális alapul az ország hazafias erőinek győzelméhez -, mutat rá a határozat. /taszsz/

kk 23. kissinger

ms szb bs b r ü s s z e l , 1973. december 9. /mti/

Henry Kissinger amerikai külügyminiszter vasárnap diplomáciai megbeszéléseket folytatott a belga fővárosban, ahol hétfőn kezdődik meg a nato miniszteri tanácsának szokásos decemberi ülése.

Kissinger délelőtti udvariassági látogatást tett Baudouin belga királynál. negyven perces eszmecserejükről nem adtak ki közleményt, akárcsak azokról a megbeszélésekről sem, amelyek a délelőtti folyamán tartott az amerikai külügyminiszter holland és portugál kollegájával.

a hivatalos tájékoztatás szerint Kissinger és van Elstende belga külügyminiszter megbeszélésén szó volt az USA és nyugat-Európa közötti összes rendezetlen problémáról nato- és közös piaci keretek között egyaránt: így az olajválságról, a közel-keleti békekonferencia előkészítéséről, a konzultációk sürítésének és tartalmassabbá tételének szükségességéről, valamint arról, hogy hogyan lehetne bekapcsolni Japán a vezető európai és amerikai tőkés országok között kialakított gazdasági érdekszövetségekbe. nyugati hírügynökségek feltételezik, hogy ezekhez hasonló, valamint a nato miniszteri tanácsülésének napirendjén szereplő többi kérdéstről tanácskozott Kissinger Rui Patrício portugál és van der Stoep holland külügyminiszterrel is.

az amerikai külügyminiszter előjegyzési naptárában^a, vasárnap, rovatnál szerepel még egy-egy eszmecsere Joseph Luns nato-főtítkárral és Goodpaster tábornokkal, a nato európai haderőinek főparancsnokával, továbbá a nato miniszteri tanácsüléseit hagyományosan megelőző „német vacsora”, a brit, a francia és a nyugat-német külügyminiszterrel. /afp, ap, reuter, upi/

17.33/szb

-21-

Jim

kk 24. közel-kelet - délutáni összefoglaló

pn szb bs

1973. december 9. /mt1/

t r i p o l i

vasárnap délelőtt váratlanul tripoliba érkezett hafez asszad szíriai elnök. az államfőt kadhafi ezredes és a libiai forradalmi tanács tagjai fogadták. a két államférfi még a délelőtt folyamán csaknem egyórás megbeszélést tartott, amelynek általános témája az októberi háború nyomán kialakult közel-keleti helyzet volt. különös figyelmet szenteltek két vonatkozásának: 1/ a tüzszünet elfogadása milyen hatást gyakorolt a libiai-egyiptomi-szíriai kapcsolatokra; 2/ a genfi közel-keleti békeértekezlet és az azon való részvétel kérdései. /upi, afp/

b a g d a d

ahmed hasszán el-bakr iraki államfő vasárnap fogadta jasszef arafatot, a palesztinai felszabadítási szervezet vb elnökét és az általa vezetett delegációt - közölte a bagdadi rádió. /mena/

a m m a n

a jordániai kormány vasárnap szóvivője utján cáfolta a wafa palesztin hírügynökségnek azt a jelentését, hogy husszein király kész palesztinaiak részvételével új kormányt alakítani ammanban. a kormánynak ez nincs szándékában, ezért semmiféle ilyen irányú lépést nem is tett, s a wafa értesülése minden alapot nélkülöz, mondotta a szóvivő. ami a palesztin probléma megoldását illeti, jordánia a genfi közel-keleti békeértekezleten abból az álláspontból fog kiindulni, hogy a palesztin népnek joga van saját magának döntenie további sorsa fölött -, mondotta a szóvivő.

ismeretes, hogy jordánia - nem annyira a palesztin, mint inkább a saját érdekeit szem előtt tartva felajánlotta a palesztin mozgalomnak, hogy küldjenek közös delegációt genfbe, de a mozgalom ezt a leghatározottabban visszautasította. /upi/

b e l g r á d

- a genfi közel-keleti békeértekezlet csak akkor lehet eredményes, ha izrael kivonul az 1967-ben megszállt valamennyi arab területről és ha helyreállítják a palesztinai nép törvényes jogait -, mondotta milos minics jugoszláv külügyminiszter a murta- da abdül-baki iraki külügyminiszter tiszteletére szombatn adott vacsorán. /folyt.köv./

18.03/szb

-22-

Sm

kk 24. /közel-kelet -... 1. folyt./-szb

a jugoszláv külügyminiszter hangoztatta, hogy az ensz aktív közel-keleti tevékenysége egyike a legjelentősebb biztosítékoknak arra, hogy a közel-keleti válságot az ensz-közgyűlés és a biztonsági tanács megfelelő határozatainak alapján meg lehet oldani. /dpa/

t e l a v i v , L o n d o n

vasárnap tel-avivban közzétették az októberi háború veszteségeinek újabb listáját, amely szerint a harcokban 2412 izraeli katonát és tisztt vesztette életét. izraeli hivatalos körök eddig 1854-ben jelölték meg a háboruban elesettek számát. /taszsz, upi/

t e l a v i v

a valamennyi megszállt arab terület kiürítését előiró biztonsági tanácsi határozatok alapján összeülő genfi békeértekezletre készülődve izrael ugyanakkor nem mond le az agresszió tartósítását szolgáló lépésekről. mint a maariv című lap vasárnap jelentette, egy tárcaközi bizottság elhatározta az első város létrehozását a megszállt golan-fennsíkban. a tervek szerint a városnak több ezer lakosa lesz, saját iparral fog rendelkezni és közigazgatási központja lesz a térségben létrehozott izraeli településeknek. a városépítési munkálatok hamarosan megkezdődnek -, idézi a maariv a bizottság tagjait. /reuter/

..-

kk 25. honecker interjúja a szovjet televízióban

pl uj bh bs

m o s z k v a , 1973. december 9./mt1/

az események igazolták a szocialista országok kommunista és munkáspártjai vezetőinek krim-félszigeti találkozásánál fogadott következtetések helyességét a nemzetközi fejlődés irányairól és jellemző vonásairól - jelentette ki a szovjet televízióknak adott interjújában erich honecker, a német szocialista egységpárt központi bizottságának első titkára. a népek támogatják a szocialista közösség országainak politikáját, mert ez a politika megfelel létérdekeiknek -, hangsúlyozta honecker.

/folyt. köv./

- 23 -

18.15 bh

Sm

kk 25. /honecker ... 1. folyt./ bh

a szovjet nép sikerei a kommunizmus építésében, a testvéri szocialista országok erejének fokozódása, egyre nagyobb hatékonyságot kölcsönöz közös, összehangolt külpolitikai kezdeményezéseinknek. fel szeretném használni a lehetőséget arra, - jelentette ki honecker, - hogy teljes szívből kifejezzem hálánkat az szkp központi bizottságának és személyesen Leonid Brezsnyevnek, az szkp kb főtitkárának azért az óriási munkáért, amelyet a szocializmus és a béke érdekében végeztek és végeznek.

a szocialista országoknak az európai biztonságért és együttműködésért vívott harcában elért sikereit elemezve, a nszép kb első titkára kiemelte annak a ténynek nagy jelentőségét, hogy a két független szuverén német állam, az ndk és az nszlk létezését nemzetközi jogi alapon rögzítették. az ugynevezett „megoldatlan német probléma”, amely a múltban több surlódásra adott okot Európában, többé nem létezik, - jelentette ki honecker.

a szovjet televízió által vasárnap sugárzott interjúban honecker rámutatott az ndk aktív részvételére a szovjetunió és a többi testvéri ország közös akcióiban, amelyek arra irányulnak, hogy az európai biztonsági és együttműködési értekezlet a lehető leggyorsabban harmadik szakaszába lépjen.

a német szocialista egységpárt központi bizottságának első titkára nyilatkozatában rámutatott a pekingi vezetés politikájának elvtelenségére. peking a féktelen szovjet ellenesség politikáját folytatja, állandó kirohanásokat intéz a szocialista közösség országai ellen, nyíltan egyezsége lép az enyhülés ellenfeleivel. - elítélünk minden olyan kínai kísérletet, amely arra irányul, hogy beavatkozzanak ügyeinkbe. a maoisták - mondotta honecker - kétségbe vonják a közép-Európában létrejött realitásokat, a zavarosban akarnak halászni. a kínai vezetés azonban nem fogja elérni céljait és ennek fő akadály a szovjetunió politikájának nemzetközi tekintélye, a szocialista közösség sikerei és vonzó ereje, a német demokratikus köztársaság szilárd pozíciója a nemzetközi szinten.

akármennyire is bonyolultan és időnként ellentmondásosan ment végbe az enyhülés folyamata, változásokat hozott, amelyek beigazolták, hogy a béke tartósan biztosítható. erről tanuskodik a békeérők moszkvai kongresszusa is. Leonid Brezsnyevnek az szkp kb főtitkárának e fórum előtt elmondott beszédét úgy tekintjük, mint közös külpolitikánk hosszútávú programját - mondotta honecker.
/folyt. köv./

18.20 bh

Sun

- 24 -

kk 25. /honecker ... 2. folyt./ bh

Jelenleg szükség van új kezdeményezésekre és akciókra, amelyek a békés egymás mellett élés további kiszélesítését szolgálják - hangsúlyozta Honecker. Éppen ezt a célt tükrözte Leonid Brezsnyev indiában tett látogatása. Ez a látogatás, amely a béke és haladás szellemében zajlott le, a világ valamennyi népének hasznára vált. /taszsz/

kk 26. szovjet államkölcsönök visszafizetése

ht pn bh bs m o s z k v a , 1973. december 9. /mti/

az szkp központi bizottsága és a szovjetunió minisztertanácsa határozatot hozott a lakosságnál lévő államkölcsön-kötvények visszafizetéséről és a visszafizetés rendjéről. a szovjet lakosságnál jelenleg 25 800 millió rubel értékű államkölcsön-kötvény van, ezek visszafizetését korábban 1977 és 1996 között szándékozták lebonyolítani. az szkp xxiv. kongresszusán azonban úgy döntöttek, hogy a törlesztést határidő előtt kezdik meg és 1990-ig befejezik a visszafizetéseket.

a most nyilvánosságra hozott rendelet értelmében a visszafizetéseket 1948. évi 2 százalékos államkölcsön kötvényekkel kezdik, 1974-ben és 1975-ben bonyolítják le, évente 1-1 milliárd rubel összegben. az első sorsolást 1974. decemberében tartják. a továbbiakban a törlesztés a kötvények kibocsátásának sorrendjében folyik majd. /taszsz/

kk 27. uruguay

ms/ir szb bs m o s z k v a , 1973. december 9. /mti/

az ecuadori kommunista párt központi bizottsága elítéli az uruguay-i hatóságok népellenes tevékenységét, tiltakozik a kommunista párt és az ország többi haladó pártja és szervezete betiltása miatt. az ecuadori kp központi bizottsága követeli Rodney Arismendi-nek, az uruguayi kp központi bizottsága első titkárnak, továbbá Liber Sereninek, a széles front végrehajtó bizottsága elnökének és a többi bebörtönözött uruguayi hazafinak halálátalan szabadon bocsátását.

/folyt. köv./

18.38/szb

-25-

Sun

kk 27 . /uruguay... 1. folyt./-szb

a mexikói kommunista párt központi bizottságának plenáris ülésén szitén erélyesen elítélte az uruguayi terrort. a pénnum részvevői kijelentették, maradéktalanul támogatják az uruguayi kommunista pártot és az ország összes többi haladó erőt a reakciós diktatura ellen vívott harcukban. a mexikói kommunisták hangsúlyozzák, hogy „meg kell erősíteni a latin-amerikai forradalmi erők szolidaritását az imperializmus és az oligarchia elleni harcban.,,

a szakszervezeti világszövetség nyilatkozatban mutatott rá, hogy bordaberry kormánya megpróbálja szétzuzni az uruguayi népnek a demokrcia helyreállításáért indított, egyre szélesedő mozgalomát. az szvsz erélyesen tiltakozik a törvénytelen letartóztatások miatt és szintén követeli rodney arismendi és az összes többi politikai fogoly haladéktalan szabadlábra helyezését, felszólítja a világ összes dolgozóját és szakszervezeteit, hogy lépjenek fel az uruguayi hatóságok elnyomó intézkedéseivel szemben. /taszsz/

--

kk 28. Lipkowski pakisztánban

ms/ir szb bs i s l a m a b a d , 1973. december 9. /mt1/

csütörtöktől vasárnapig pakisztánban tárgyal Jean de Lipkowski francia külügyi államtitkár. fazal elahi elnökkel és ali bhutto miniszterelnökkel folytatott megbeszéléseiről közös sajtóközleményt adtak ki. eszerint a felek megvitatták a két ország politikai, gazdasági, tudományos és kulturális kapcsolatainak alakulását. Lipkowski bejelentette, hogy franciaország egymillió frank segélyt és 500 tonna gabonát adományozott pakisztánban a tavaly augusztusi árvíz kárvallottai számára. a francia külügyi államtitkár azt is közölte, hogy a pakisztánba irányuló francia fegyverszállítványok kérdését külön szakértői csoport vitatja majd meg. /reuter/

a szerkesztőségek tájékoztatására!

elutazása előtt tartott sajtóértekezletén Lipkowski - a francia kormány véleményének hangot adva - állást foglalt az ázsiai kollektív biztonsági rendszer szervezeti kereteinek kialakítása ellen. véleménye szerint ázsiában az asean-hoz /dél-kelet-ázsiai országok szövetsége/ hasonló regionális csoportosulások megalakítása kívánatos, franciaország legalábbis ilyeneket lenne hajlandó támogatni, míg a kollektív biztonsági rendszert nem tartja a térség számára hasznos formának. /reuter/

--

18.47/szb

-26-

szm

kk 29. rumor - heath /lásd: kk 13./

mp bh bs r ó m a , 1973. december 9.

magyar péter, az mti tudósítója jelenti:

Mariano Rumor olasz miniszterelnök vasárnap délután befejezte megbeszéléseit Chequersben Heath brit kormányfővel és visszaérkezett Rómába. egy héttel a nyugat-európai országok koppenhágai csúcsertekezlete előtt az olasz-brit kormányfői megbeszélések e találkozó előkészítését szolgálták. Heath, Rumor előtt, fogadta már Chequersben Brandtot és Pompidout is.

olasz részről azért tulajdonítanak jelentőséget a most befejeződött véleménycserének, mert Róma arra számít, hogy Londonnal közösen fellépve sikerül ismét eredményesen beleszólnia a közösségi döntések meghozatalába. Rómában határozottan helytelenítik, hogy a fontos döntések két vagy három főváros állásfoglalásától függenek, s hogy Olaszországot a másik három közös piaci „nagy”, rendszeresen mellőzi a konzultációk során. az összetett közös piaci problémák között egy különösen olyan, amelyben Olaszország és Nagy-Britannia együttesen tud fellépni: ez az elmaradott vidékek közös fejlesztése. az olasz dél és Skócia az egk két leginkább támogatásra szoruló vidéke, a létrehozandó közös fejlesztési alapról ezekre kellene fordítani a legtöbbet - ha az nszk és Franciaország is elfogadja az angolok és olaszok által szorgalmazott javaslatokat.

a Rumor-Heath találkozó másik időszerű témája az energiaszűkösség. a „kilencek”, amelyek közül Nagy-Britanniát a kőolajszállító arab országok „barátai”, közé számítják, Olaszországot pedig „semlegesnek”, tekintik /tehát egyikük sem esik bojkott alá/, mindaddig nem tudtak - és a jelek szerint Koppenhágában sem fognak - közös olajpolitikát kidolgozni.

a koppenhágai csúcsmeg tárgyalásra váró kérdései közül Rumor és Heath véleményt cserélt végül nyugat-európának az egyesült államokhoz, illetve a szocialista országokhoz fűződő kapcsolatairól, s a küszöbön álló közel-keleti béketárgyalásokról.

--

- 27 -

19.22 bh

19 89
Es

kk 30. husák

pl uj bh bs moszkva, 1973. december 9. xmti/

indiában tett hivatalos baráti látogatásának befejeztével - uton hazafelé - vasárnap rövid időre megállt moszkvában gustáv husák, csehszlovákia kommunista pártja központi bizottságának főtitkára, a csehszlovák nemzeti front központi bizottságának elnöke.

a két ország állami zászlójával feldiszített vnukovói repülőtéren gustáv husákot és a kíséretében lévő személyeket a.p. kirilenko, az szkp kb tagja, a kb titkára, és konsztantyin katussev, a kb titkára fogadta.

a cskp kb főtitkárának tiszteletére ebédet adtak, amelynek során meleg baráti beszélgetés zajlott le.

gustáv husák még a nap folyamán hazautazott moszkvából.
/taszsz/

kk 31. olaj - esti összefoglaló

pn bh bs 1973. december 9. /mti/

t o k i ó

miki takeo japán miniszterelnökhelyettes és ohira maszajosi külügyminiszter vasárnap megbeszélést folytatott abdel halim khaddam szíriai külügyminiszterrel és adnan al-pacsacsai abu dhabi államminiszterrel. a két arab diplomata - aki szombaton érkezett, négynapos látogatásra tokióba - tájékoztatta a japán kormány tagjait az arab országoknak az algiri csucsértekezleten japánai kapcsolatban kidolgozott álláspontjáról.

mint a tokiói jóértesült körökben megjegyzik, az arab miniszterek felszólították japánt, hogy támogassa és segítse elő a biztonsági tanács közel-keleti határozatainak végrehajtását. a megbeszélésen szóba került miki takeonak hétfőn kezdődő 21 napos közel-keleti körutja is, amelynek során a japán miniszterelnök-helyettes egyiptomba, szíriába, valamint irakba, kuvaitba, katarba, abu dhabiba és más kőolajtermelő arab országokba látogat el. /taszsz, reuter/

/folyt. köv./

- 28 -

19.55 bh

20 10
EJ

kk 31. olaj - ... folyt./ bh

kuvait, beirut

mint hírügynökségi jelentésekből kitűnik, a nyugat-európai országokat kellemetlenül érintette az opec legutóbbi döntése. egyes nyugati megfigyelők a kőolajtermelő arab országok szervezetének tanácskozásáról kiadott közleményt kommentálva egyenesen az arab álláspont „megmerevedéséről” beszélnek. idézik abdel vahab mohammednek a kuvaiti olajügyi minisztérium államtitkárának kijelentését, hogy az opec szombati tanácskozásán listát állítottak össze a baráti és az ellenséges országokról. sajtónyilatkozatában a kuvaiti miniszter ugyanakkor arra is célzott, hogy a kőolajtermelés januárra előírt további öt százalékos csökkentése érinteni fogja japánt és a közös piacot is. ezzel kapcsolatban a megfigyelők utalnak a közleménynek arra a részére is, amely leszögezi: a kőolajtermelő és exportáló arab országoknak bizonyosságot kell szerezniük afelől, hogy az exportált olaj egy cseppje sem jut el a teljes embargó alá tartozó országokba, vagyis az egyesült államokba, portugáliába, a dél-afrikai köztársaságba, rhodesiába és hollandiába. ez a követelés, mutatnak rá a megfigyelők, további nézeteltérésekre vezethet az egk tagállamai között, mivel hollandia máris felkérte közös piaci társait, hogy pótlólagos olajszállításokkal segítsenek szorult helyzetén.

az olajembargó életbeléptetése óta a holland kormány már több nyilatkozatban igyekezett biztosítani az arab országokat baráti érzelmeiről, a biztonsági tanács közel-keleti határozatainak támogatásáról. ismeretes, hogy az olajszállítmányok leállítását hollandiának az októberi háború idején tanusított arabellenes magatartásával, többek között azzal indokolták, hogy a klm légitársaság önkénteseket és hadianyagot szállított izraelbe. noha a háború napjaiban több hír is érkezett erről, a klm vasárnap beirutban hivatalos nyilatkozatban cáfolta, hogy ilyen akciókra sor került volna, sőt a nyilatkozat szerint a légitársaság kész lehetősé tenni, hogy „egy arab kormány vagy szak-szervezet képviselői tartsanak vizsgálatot a klm-nél.” /taszsz, reuter, dpa, upi/

20.10

-29-

W

kk 32. chile

ms 1r bh bs

santiago, 1973. december 9./mti/

az elmúlt néhány napban is több tucatra teszik azoknak a személyeknek a számát, akik a chilei főváros nyugat-európai nagykövetségein kerestek menedéket a katonai junta enyhülni nem akaró terrorja miatt. diplomáciai körökből származó felvilágosítás szerint az üldözöttek - három hónappal a fasiszta államcsíny végrehajtása után is - változatlan számban folyamodnak menedékkért a nagykövetségekhez. ugyanezen körök azt közölték vasárnap, hogy a chilei külügyminisztérium körlevelében tájékoztatta a santiago-i diplomáciai missziókat: december 1-től kezdve nem fogad el egyetlen olyan menlevél kérelmet sem, amelyet chilével menedékjog egyezményt alá nem író ország nagykövetsége terjeszt be. a latin-amerikai menedékjog egyezményeket 1928 óta kötötték, s azokban eredetileg a puccsoknak sűrűn áldozatul eső földrész egymást erőszakosan váltogató politikusai kívánták előrelátóan biztosítani jövőjüket. így a mostani körlevél teljesen kilátástalanná teszi a juntának a nem latin-amerikai ország nagykövetségeire menekült ellenfeleinek sorsát.

santiagoóban a junta sajtótitkára, federico willoughby hivatalosan bejelentette: orlando cantuarias, a népi egység kormányának bányai ügyi minisztere elhagyta a menedéket biztosító svéd nagykövetséget és feladta magát a katonai hatóságoknál. cantuariast hétfőn állítják hadbíróság elé./afp/

33. a szerkesztőségek tájékoztatására!

unef - tiltakozás

pn bh bs

k a i r ó, 1973. december 9. /upi, afp/

az ENSZ közel-keleti békefenntartó erőinek /unef/ szóvivője vasárnap tiltakozott az egyiptomi katonai hatóságoknál amiatt, hogy pénteken egyiptomi katonák tüzet nyitottak egy izraeli buldózerre az izmailiától dél-nyugatra létesített svéd unef-állás közvetlen közelében. mint a szóvivő, rudolf stajduhan mondotta, az egyiptomiak az akció előtt kérték az ENSZ-állás kiürítését. kérésüket azonban megtagadták. ennek ellenére tüzet nyitottak egy izraeli buldózerre. a szóvivő nem közölte, mi volt a buldózer feladata, de annyit hozzáfűzött, hogy a lövöldözés semmiféle kárt nem okozott a svéd álláson./mti/

- 30 -

2010 bh

2025

45

kk 34. fahmi - békeértekezés

pn bh bs

k a i r ó 1973. december 9. /mti/

mint már jelentettük, iszmail fahmi egyiptomi külügyminiszter szombaton fogadta vlagyimir vinogradov szovjet nagykövetet és herman eilts-t, az egyesült államok érdekképviselőjének vezetőjét és ismertette velük kormányának a tervezett genfi közel-keleti békeértekezlettel kapcsolatos álláspontját.

a kairói lapok, köztük az al ahram vasárnapi tudósítása szerint fahmi kijelentette, a biztonsági tanácsnak kell szétküldenie a konferenciára szóló meghívásokat, s egyben meg kell határoznia az értekezlet célját, szavatolnia kell a testület közel-keleti határozatainak végrehajtását. az értekezletet az ENSZ-főtábornok felügyelete alatt kell megtartani, kurt waldheim pedig jelölje ki képviselőjét a konferenciára. egyiptomon, szírián, jordánián és izraelen kívül a konferenciára - annak későbbi szakaszára - meg kell hívni a palesztinai felszabadítási szervezetet is./taszsz, adn/

--

kk

35. venezuela

ms is bh bs

c a r a c a s, 1973. december 9./mti/

többórás késéssel nyitották csak ki vasárnap Venezuelában a szavazófülkéket. a latin-amerikai országban december 9-én választják meg az ország új elnökét, a kongresszus képviselőit, valamint a tartományi és községi tanácsok tagjait. a szavazóhelyiségeket állítólag azért nyitották meg késve, mert a választási biztosok pontatlanok voltak; közben több ezer szavazásra jogosult türelmetlenül toporgott a zárt ajtó előtt. az eddigi jelentésekkel szemben nem 4,2, hanem 4,3 millió a szavazásra jogosultak száma. a különbség abból adódik, hogy az országos választási tanács engedélyezte a választásban való részvételt azok számára is, akiket valamilyen okból, kifejeztettek, a névjegyzékekből. /dpa/

--

- 31 -

20.25 bh

2030

80

külpolitikai hireink jegyzéke zárásig

bh bs

1973. december 9./mti/

1. peking ázsiai politikája
2. kissinger brüsszelben
3. rövid hírek buenos aires: emberrablás
párizs: mobutu
london: szakszervezeti felhívás
athén: előléptetések
rio de janeiro: közuti szerencsétlenség
róma: szerencsés ugrás
4. izrael
5. nixon
6. tanácsválasztások Lengyelországban
7. egyiptom-diplomácia
8. zsvk - rabotnicseszko delo
9. közel-keleti hírek
10. strougal nyilatkozata a dpa-nak
11. vietnam
12. chile
13. heath-rumor
14. rövid hírek djakarta: ítélet
new york: banglades
moszkva: hideg
hága: kábitószter
athén: érsek
15. nszep-küldöttgyűlések
16. szvsz-emberi jogok deklarációja
17. bangladesi kp - véget ért a kongresszus
18. olaj
19. kambodzsa - nemzetközi értekezlet
20. chile - bombamerénylet
21. rövid hírek santiago: edelstam
uj delhi: husák
peking: csou en-laj
róma: sztrájk
ottava: bizottság
22. banglades-i kp - határozat
23. kissinger

/folyt köv/

2036

EW

32
-33-

24. közel-kelet - délutáni összefoglaló
25. honecker interjuja
26. szovjet államkölcönök visszafizetése
27. uruguay
28. lipkowskí pakisztánban
29. rumor - heath
30. husák
31. olaj-esti összefoglaló
32. chile
33. unef-tiltakozás / szerk.táj./
34. fahmi - békeértekezlet
35. venezuela
36. hírjegyzék

- v é g e

ko

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: Lehel miklós
szerkesztették: németh gyula
barabás miklós

33
-34-

20. 40

20 40

EW

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti külföldi hírek

1973. december 10.

kk.1. várható

by/p leh

1973. december 10. hétfő /mti/

v a r s ó :	bijedics látogatása kezdődik
b r ü s s z e l :	nato miniszteri tanácsülés
o s l o	nobel békedíj átadása
g e n f	ebk
s t r a s b o u r g	európai parlament
c a r a c a s	választási végeredmény
e n s z	közgyűlés: az emberi jogokról szóló nyilatkozat évfer- dulója /este/ bt- namibia /21 ó/

7.05/p

F. 8

-1-